

Številka: (klasifikacijski znak):

Ljubljana,

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o izvajanju Celovitega strateškega projekta razogljichenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo v obdobju januar – december 2024 – gradivo za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o izvajanju Celovitega strateškega projekta razogljichenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo za obdobje januar – december 2024.

Barbara Kolenko Helbl

GENERALNA SEKRETARKA

Prejmejo:

- Ministrstvo za javno upravo
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
- Ministrstvo za naravne vire in prostor
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije
- Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- Ministrstvo za infrastrukturo
- Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve
- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za solidarno prihodnost
- Ministrstvo za digitalno preobrazbo

Priloge:

- Priloga 1: Predlog sklepa Vlade
- Priloga 2: Obrazložitev
- Priloga 3: Poročilo o izvajanju Celovitega strateškega projekta razogljichenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

(Navedite razloge, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se obravnava po nujnem postopku – 169. člen Poslovnika državnega zbora.)

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:				
Jure Trbič, državni sekretar, Ministrstvo za javno upravo Uroš Vajgl, državni sekretar, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo Eva Treven, generalna direktorica Direktorata za kakovost, Ministrstvo za javno upravo dr.Til Rozman, vodja Sektorja za kakovost predpisov in razvojno načrtovanje, Ministrstvo za javno upravo Jasmina Karba, podsekretarka, Direktorat za okolje, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo Marjana Dermelj, sekretarka, Sektor za kakovost predpisov in razvojno načrtovanje, Ministrstvo za javno upravo				
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:				
/				
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:				
/				
5. Kratek povzetek gradiva:				
V izhodišču gradiva so predstavljeni namen in cilji projekta. Sledi vsebinsko poročilo po posameznih delovnih sklopih projekta, ki vključuje kratek opis izvedenih aktivnosti, rezultate dosedanjega dela in identificirane izzive. Vključeno je tudi poročanje glede doseganje ključnih kazalnikov projekta in finančno poročilo.				
6. Presoja posledic za:				
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/ <u>NE</u>		
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/ <u>NE</u>		
c)	administrativne posledice	DA/ <u>NE</u>		
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/ <u>NE</u>		
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/ <u>NE</u>		
e)	socialno področje	DA/ <u>NE</u>		
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA/ <u>NE</u>		
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:				
(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)				
– I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	-	-	-	-

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	-	-	-	-
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.) Kratka obrazložitev				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:				
			NE (na delovanje občin)	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:				
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:			DA/NE	

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)	
V gradivu poročamo o izvajanju projektnih aktivnosti, zato vključevanje javnosti ni relevantno.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/ <u>NE</u>
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/ <u>NE</u>
mag. Franc Props MINISTER	

Priloga 1

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o izvajanju Celovitega strateškega projekta razogljičenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo za obdobje od januarja do decembra 2024.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:

1. Ministrstvo za javno upravo
2. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
3. Ministrstvo za naravne vire in prostor
4. Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
5. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije
6. Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje
7. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
8. Ministrstvo za infrastrukturo
9. Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj
10. Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve
11. Ministrstvo za finance
12. Ministrstvo za solidarno prihodnost
13. Ministrstvo za digitalno preobrazbo

Obrazložitev

Vlada Republike Slovenije je 13. 10. 2022 sprejela sklep št. 35404-1/2022/4, s katerim je opredelila način izvajanja 2. faze Celovitega strateškega projekta razogljičenja Slovenije preko prehoda na krožno gospodarstvo (CSP-KG) in potrdila načrt izvedbe 2. faze projekta. 7. točka navedenega sklepa vlade določa, da Ministrstvo za javno upravo Vladi Republike Slovenije predloži poročilo o izvajanju načrta iz 2. točke tega sklepa do 31. 3. za vsako preteklo leto, končno poročilo pa v treh mesecih po zaključku projekta. Pred posredovanjem na Vlado RS mora poročilo obravnavati tudi Delovna skupina vlade za usmerjanje CSP-KG. Ta je osnutek tega poročila obravnavala 11. marca 2025.

V prilogi je Poročilo o izvajanju Celovitega strateškega projekta razogljičenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo za obdobje januar – december 2024.

Poročilo o izvajanju Celovitega strateškega projekta razogljichenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo za obdobje januar – december 2024

Vsebina

Povzetek namena in ciljev projekta in poročilo o njegovem izvajanju	8
Ključne ugotovitve izvajanja projekta	10
Doseganje ciljev, rezultati in identificirani izzivi	10
Priporočila in nadaljnji koraki za izvajanje projekta:	22
Finančno poročilo	24

Povzetek namena in ciljev projekta in poročilo o njegovem izvajanju

Namen in cilji projekta

Celoviti strateški projekt razogljíčenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo (Deep Demonstration) je **projekt Vlade RS**, ki se izvaja na podlagi Dogovora o sodelovanju Republike Slovenije in EIT Climate KIC¹ iz leta 2019. Vlada RS je v zvezi z njegovim izvajanjem sprejela naslednje sklepe:

- november 2019: naložila MOP, da pripravi Načrt izvedbe projekta
- september 2021: sprejela Načrt izvedbe (nato podpis pogodbe, 2-fazni pristop, konkretne aktivnosti za 1. fazo).
- oktober 2022: sprejela poročilo o izvedbi 1. faze in Načrt izvedbe 2. faze (podpis aneksa s konkretnimi aktivnostmi za 2. fazo). S tem sklepom je koordinacijo projekta prevzelo Ministrstvo za javno upravo.
- april 2023: imenuje delovno skupino, ki jo sestavljajo državni sekretarji ministrstev (13). Marca 2024 je bil prvič sprejet sklep o spremembah sklepa o ustanovitvi delovne skupine za usmerjanje izvajanja Celovitega strateškega projekta razogljíčenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo (št. 02401-7/2023/13), 17. oktobra 2024 pa je bil sklep spremenjen drugič (št.: 02401-7/2023/20).

Namen projekta: projekt je razvojni – raziskovalni in je namenjen razvoju in vpeljavi inovativnih pristopov za dvig usposobljenosti in kapacitet za sistemsko inoviranje v državni upravi ter širše tudi v drugih skupinah deležnikov. S tem želimo podpreti Slovenijo pri doseganju izrazito medsektorskih podnebnih ciljev z uvajanjem načel krožnega gospodarstva.

Izhodišče: podnebne spremembe so kompleksen izziv, ki zahteva sistemske rešitve. Zato moramo okrepiti sposobnost za sistemsko inoviranje. To je pristop, ki pomaga identificirati globlje probleme in zanje poiskati rešitve znotraj določenega sistema. Ob tem skuša analizirati tudi vplive teh rešitev na posamezne dele sistema. Za to je potrebno celovito razumevanje značilnosti sistema, vključevanje deležnikov in nenehno učenje.

Metoda: v okviru projekta za sistemsko inoviranje uporabljamo metodologijo Deep Demonstration, ki so jo razvili v EIT Climate KIC.

Časovni okvir: november 2021 – september 2022 (1. faza) ter oktober 2022 – december 2025 (2. faza)².

Finančni vir: združena sredstva Sklada za podnebne spremembe in EIT Climate KIC v skladu s **Pogodbo o opravljanju storitev raziskav in razvoja št. 2550-21-311050**, sklenjena med MOPE in EIT Climate-KIC Holding B.V.

Usmerjanje izvajanja projekta: Medresorska delovna skupina na ravni državnih sekretarjev (sodelujoča ministrstva: MOPE, MJU, MGTŠ, MVZI, MVI, MKGP, MZI, MKRR, MzEZ, MF, MSP, MDP) in operativna delovna skupina.

¹ [Skupnost znanja in inovacij](#) (večinski lastnik je zasebna ustanova, ki deluje v javnem interesu) je ustanovljena z namenom, da podpre napore za brezogljíčno in podnebno odporno družbo.

² Izvajanje projekta je podaljšano do konca leta 2025, na osnovi sklepa 3.5., ki so ga sprejeli člani_ce medresorske delovne skupine za usmerjanje izvajanja CSP-KG na ravni DS in se glasi: Vsebinski in terminski plan projekta se lahko spremenita pri čemer ta sprememba ne predstavlja dodatnih finančnih obveznosti.

Trije ključni cilji projekta

1. *Podpora razogljičenju ključnih **verig vrednosti**: graditvena, prehranska, mobilnost, gozd – les in predelovalne industrije³.*

Za vsako verigo vrednosti se vzpostavi t. i. portfelj, ki zajema že obstoječe, uveljavljene projekte in aktivnosti med katerimi se nato vzpostavlja nove povezave in razvija inovativne rešitve. Po vzpostavitvi portfelja se nadaljuje z upravljanjem portfelja in izvajanjem ukrepov, kjer postane ključno lastništvo ministrstev in drugih relevantnih deležnikov.

2. *Vključevanje podnebni/krožnih vsebin na **horizontalna področja**: podjetništvo, izobraževanje, oblikovanje politik in financiranje.*

K sistemskim rešitvam v ključnih vrednostnih verigah prispevajo tudi rešitve, ki se vzporedno identificirajo na horizontalnih področjih.

3. *Dvig **usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov**, predvsem javnega sektorja, da bo bolje oblikoval in podpiral izvajanje ukrepov za razogljičenje družbe in prehod v krožno gospodarstvo.*

Tekom celotnega projekta bomo preko delavnic, usposabljanj, z učenjem, itd. dosegli, da bodo deležniki po zaključku projekta lahko samostojno uporabljali metodo systemskega inoviranja namesto klasičnega nepovezanega, projektnega in silosnega pristopa oblikovanja politik in ukrepov.

Pri izvajanju aktivnosti v okviru teh ključnih stebrov projekta je velik poudarek tudi na horizontalni **aktivnosti osmišljanja in učenja**, ki temelji na dveh mehanizmih:

- **Teorija sprememb**: predstavlja spremembe, ki se morajo zgoditi na identificiranih področjih, če želimo doseči ciljno stanje.
- **Okvir spremljanja, ocenjevanja in učenja**: sestavljajo metodologije za spremljanje napredka (na sistemski ravni, na ravni projekta in na ravni portfelja) in preverjanje ali rezultati prispevajo k spremembam in doseganju ciljev iz Teorije sprememb.

³ Zaradi zahtevnosti procesa oblikovanja portfelja je bila sprejeta odločitev, da se osredotočimo le na štiri verige vrednosti. Zadnja bo zajemala področje kritičnih surovin, področja gozd-les pa v okviru projekta ne bomo obravnavali.

Ključne ugotovitve izvajanja projekta

- Ugotovitve iz prejšnjega poročila so še veljavne, dopolnjujemo pa jih še z naslednjimi:
- Težave z aktivacijo portfeljev kažejo na sistemski izziv, saj je za začetek tega procesa treba vzpostaviti določen sistem upravljanja, ki poleg nosilnega ministrstva vključuje tudi zunanje deležnike. Do sedaj v tem procesu nismo bili uspešni, razlogi za to pa so:
 - o Zadržanost pri sprejemanju vodilne vloge/odgovornosti za bolj koordinirano delovanje in povezovanje deležnikov. Ključna argumenta s katerimi se soočamo sta preobremenjenost in (neobstoječa) izključna pristojnost. Oba razloga sta prav v jedru prizadevanj za spremembo, ki jih želimo doseči s tem projektom. Ideja namreč je, da z aktivacijo podpremo ministrstva na področjih, ki jih pokrivajo in jim omogočimo vzpostavljanje skupnega vodstva (t.i. shared leadership) pri reševanju čezsektorskih izzivov in s tem, preseganje silosnega delovanja.
 - o S tem je povezano tudi nerazumevanje, kaj proces aktivacije pomeni. Tu gre predvsem za začetek izvajanja identificiranih ukrepov (na začetku gre lahko le za manjši del) in ob tem nenehnega osmišljanja, prilagajanja aktivnosti, glede na to, kar se dogaja v sistemu. Hkrati pa gre ob tem tudi za iskanje sinergij. Portfelj ukrepov bi za vse sodelujoče akterje lahko predstavljal »gravitacijsko središče« v katerem se lahko preverja ali/kam je načrtovani ukrep mogoče umestiti v širšem sistemu, ali kje obstajajo kakšne sinergije oziroma ali je načrtovani ukrep v nasprotju z drugimi načrtovanimi ukrepi.
- V sistemu državne uprave je še prav posebej pereče prioretiziranje kratkoročnih ukrepov in načina delovanja, pred nalogami/ukrepi, ki prispevajo k strateškem in sistemskem razmišljanju in delovanju za bolj uspešno doseganje podnebnih ciljev.
- Kadrovske menjave na ministrstvih in pogosta reorganizacija internega dela otežujeta izvajanje projekta. Zaradi slabega prenosa informacij glede delovnih nalog je prihajalo do ozkih grl pri izvajanju. Zato zbiranje in diseminacija znanja ter gradnja t.i. izkustvene skupnosti (community of practice) tečejo počasneje oziroma je njihov obseg manjši od načrtovanega/želenega.

Doseganje ciljev, rezultati in identificirani izzivi

Doseganje ciljev projekta

Z aktivnostmi, ki so podrobneje predstavljene v naslednjem sklopu besedila smo prispevali k doseganju vseh treh ciljev projekta. Ker je **izvajanje projekta še v teku, so vsi cilji doseženi le deloma**.

1. Podpora razogljičenju ključnih *verig vrednosti*

Cilj je delno dosežen s pripravljenim:

- o portfeljem za graditveno verigo vrednosti, ki vključuje predlog 9 ukrepov s podukrepi;
- o portfeljem za prehranski sistem, ki vsebuje več kot sto ukrepov in s strokovnim poročilom »Innovations in food systems in the context of climate change«, ki vsebuje priporočila;
- o poročilom za področja fizične mobilnosti, prostorske bližine in digitalne poveztljivosti in pripravljenim osnutkom izjave o viziji prometa in mobilnosti v Sloveniji za novo Državno celostno prometno strategije.

2. Vključevanje podnebni/krožnih vsebin na *horizontalna področja*: podjetništvo, izobraževanje, oblikovanje politik in financiranje.

Cilj je delno dosežen:

- z oblikovano skupno definicijo mikrodokazil (v sodelovanju z ekipo Stičišča za oblikovanje politik na MJU), ki je povsem novo področje, ki ga ureja predlog novele Zakona o visokem šolstvu in ga je potrdila Vlada RS;
- s predlogom zasnove razpisa MKGP za svetovanje osebju v javnih zavodih glede priprave zdravih, okusnih obrokov iz trajnostno pridelanih ekoloških in lokalnih živil;
- s pripravljenim okvirom z metodologijo za konsistentno zasnovo in spremljanje učinkov razpisov in vključuje priporočila za odpravo identificiranih vrzeli;
- z oceno poročil štirih zagonskih podjetij (na področju prehranskega sistema), ki so bila vključena v proces uporabe orodja CIF za oceno potenciala za razogljčenje (v letu 2023 je bilo ocenjenih pet podjetij s področja grajenega okolja);
- z oblikovanim eVodnikom za ozelenitev visokega šolstva ter ePojmovnikom (zeleni slovar);
- s pripravljenim portfeljem po metodi Deep Demonstration za usmerjanje in spremljanje pilotnih projektov, ki jih univerze izvajajo v okviru NOO;
- z umestitvijo vsebin krožnega gospodarstva v razpis MVI, za podporo pristopov razvoja in krepitev kompetenc za trajnostni razvoj učečih se v VIZ.

3. Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov.

Cilj je delno dosežen:

- Z izvedbo delavnic v okviru delovnih sklopov oblikovanje javnih politik z uporabo orodja »laboratorij politik«, podjetništva in izobraževanja.

Doseženi rezultati in identificirani izzivi

Delovni sklop: Oblikovanje portfelja celovitih ukrepov, sestava in dinamično upravljanje

Grajeno okolje

Grajeno okolje je bilo prvo področje, pri katerem se je uporabila metoda Deep Demonstration za oblikovanje celovitega portfelja ukrepov. Portfelj ukrepov in proces njegovega oblikovanja je dostopen na [tejle povezavi](#).

V poročevalskem obdobju so se aktivnosti osredotočale na t.im. aktivacijo portfelja ukrepov. Izvedene so bile aktivnosti, namenjene iskanju možnih modelov sodelovanja deležnikov pri izvajanju ukrepov in vodenju tega procesa:

Portfelj grajeno okolje – ključne aktivnosti	Datum	Št. udeležencev/srečanje
Sestanek s predstavniki strokovnih inštitucij: Oblikovanje predloga ukrepov za financiranje iz Podnebnega sklada	6. 2. 2024	12
Načela in pristopi za aktivacijo portfelja – spletna uvodna delavnica (skupaj z deležniki za prehranski sistem)	15. 02. 2024	skupaj 18
Sestanek s predstavniki MNVP	14. 03. 2024	3
Sestanek s predstavniki strokovnih inštitucij	14. 05. 2024	6
Sestanek s predstavniki ministrstev	29. 05. 2024	15

Za razpravo o aktivaciji portfelja ukrepov so bili ključni sestanki na operativni ravni z MNVP, s slovenskimi strokovnimi inštitucijami, ki delujejo na področju trajnostne gradnje⁴ in predstavniki ključnih ministrstev⁵, na katerih so udeleženci podprli idejo:

- o da se pripravljen portfelj ukrepov za trajnostno gradnjo, ki je nastal znotraj projekta, izkoristi kot vzvod za bolj povezano in celovito načrtovanje in izvajanje ukrepov trajnostne gradnje in prenove;
- o da je tako ravnanje primerno formalizirati z vzpostavitvijo strateškega sveta/partnerstva, v katerem bi sodelovali predstavniki javnih organov in strokovnih inštitucij. Vodenje te entitete bi bilo rotirajoče, delo bi lahko podpiral sekretariat.

Pobude so bile predstavljene tudi vodstvu MOPE in MNVP ter državnemu sekretarju v kabinetu PV. Odločitev še ni bila sprejeta.

Na obeh srečanjih v maju so predstavniki EIT CKIC povzeli predstavitev glede ključnih značilnosti pri upravljanju portfeljev

Izziv

- Uporabiti izdelan portfelj ukrepov za trajnostno gradnjo kot vzvod za formalizirano, celovito in povezano ukrepanje na področju trajnostne gradnje.

Prehranski sistem

Prehranski sistem je bilo drugo področje, za katero je bil uporabljen model oblikovanja celovitega portfelja ukrepov. Ključni koraki za pripravo portfelja so bili enaki kot pri grajenem okolju, vendar pa je na prošnjo MKGP EIT CKIC v letu 2023 začel izvajati dodatne aktivnosti. Zato se je spremenila dinamika zaključevanja portfelja in se zamaknila v marec 2024. DS Uroš Vajgl je konec leta 2023 na prošnjo MKGP sklical sestanek na ravni DS, ki je bil predvsem namenjen boljšemu sodelovanju in vzpostavitvi partnerstva za oblikovanje trajnostnega prehranskega sistema. Konec januarja so ministrstva predlagala svoje predstavnike na operativni ravni in v februarju je ministrstvo preverilo relevantnost fokusnih področij in drugih uvidov iz procesa. Konec marca sta bila vodstvu ministrstva (oba državna sekretarja, dve generalni direktorici in drugi strokovni sodelavci) predstavljena tako proces, kot tudi vsebina portfelja. Vsi so se strinjali, da je pripravljeno dobra osnova za nadaljnje delo in da bi bilo rezultate dobro predstaviti Strateškemu svetu za prehrano. Ta je bila načrtovana za junij, vendar se svet do zaključka priprave tega poročila ni sestal. S procesom priprave in vsebino portfelja se je 19.4. 2024 seznanila tudi ministrica.

V tem sklopu so bile izvedene naslednje ključne aktivnosti:

Portfelj prehranski sistem – ključne aktivnosti	Datum	Št. udeležencev/srečanje
Sestanek Prehranski portfelj – operativna delovna skupina	15. 02. 2024	13
Preverjanje relevantnosti predlaganih ukrepov/podukrepov v fokusnih skupinah	dec 23 – mar 24	10
Delavnica aktivacija portfelja spletna uvodna delavnica (skupaj z deležniki za sistem grajeno okolje)	15. 02. 2024	skupaj 18
Predstavitev vsebine portfelja vodstvu MKGP	21. 03. 2024	15
Delavnica glede aktivacije prehranskega portfelja	30. 05. 2024	21

⁴ Zavod za gradbeništvo, Gradbeni inštitut ZRMK, Inovacijsko-razvojni inštitut Univerze v Ljubljani, GZS - Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala, Slovenski gradbeni grozd, Center odličnosti InnoRenew

⁵ MGTŠ, MVZI, MORS, MNVP, MSP, MJU, MVI, MOPE, MF

Udeležba delegacije MKGP na dogodku Transforming the current financial models, in drugih dogodkih, v okviru izvajanja projektov DDP v Gipuzkoi in v Sloveniji Donostia-Saint Sebastian, Španija	20. – 22. 06. 2024	3 predstavniki MKGP, predstavnik MJU
---	--------------------	--------------------------------------

Rezultati

- Oblikovan je portfelj več kot sto ukrepov, ki so strukturirani v sedem fokusnih področij. Poleg tega je v dokumentu kot krovna aktivnost opredeljena tudi priprava dolgoročne nacionalne strategije za prehransko verigo, kjer je predlaganih trinajstih vsebinskih sklopov, ki bi jih ta strateški dokument moral obsegati/vključevati. Pripravljen je tudi povzetek portfeljskega brifa za prevod in še čaka potrditev MKGP.
- Pripravljena predloga (julij in september) za aktivacijo portfelja. Aktivacija portfelja je tudi eden od ukrepov (5.6), ki so vključeni v [Posodobljeni Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije](#), december 2024.
- Priprava portfelja je bila izrazito vključujoča, saj so v procesu na različne načine (delavnice, fokusne skupine, intervjuji) sodelovali vse relevantne skupine deležnikov. V tem procesu se je pokazalo, da vsak od njih na problem prehranske verige gleda parcialno in so si lahko pogledi med seboj nasprotujoči. To je pomembna informacija, s katero lahko ministrstvo zasnuje strategijo za premoščanje razlik in povezovanje.
- Pripravljeno strokovno poročilo »Innovations in food systems in the context of climate change«, ki vsebuje vsebinska priporočila EIT CKIC, ki se nanašajo na posamična področja prehranskega sistema:
 - o Prst in vodni sistemi
 - o Oblikovanja pristopov, ki upoštevajo regijsko raznolikost in podpirajo sodelovanje
 - o Strategija zagotavljanje proteinov, ki podpira diverzifikacijo v rastlinsko pridelavo
 - o Močno pozicioniranje kmetov v verigi vrednosti
 - o Uskladiti financiranje raziskav in inovacij
- Na temelju projektnih aktivnosti (fokusne skupine, delavnice, razgovori, itd.) je ministrstvo dobilo vpogled v razumevanje in stališče posameznih skupin deležnikov glede preobrazbe prehranskega sistema.

Izzivi

- Diskontinuiteta vpetosti strokovnih sodelavcev na ministrstvu je upočasnila/zaustavila dinamiko glede aktivacije portfelja. Hkrati pa MKGP načrtuje pripravo strategije oziroma strateškega okvira glede prihodnosti kmetijsko-prehranskega sistema. Glede na to, da je priprava nacionalne strategije v portfeljskem brifu predstavljena kot krovni/horizontalni ukrep, se bo s pripravo takšnega strateškega okvira, v kolikor bo realiziran, začela postopna aktivacija portfelja. V okviru projekta je bil pripravljen tudi predlog povezave med aktivacijo portfelja in potencialno pripravo strategije/strateškega okvira, vendar odločitve o tem, kako povezati oba procesa še ni.
- Rezultatov projekta, še ni uspelo predstaviti Strateškemu svetu za prehrano, čeprav je MKGP presodil, da bi bil portfelj ukrepov lahko pomemben element pri nadaljnjem delu tega sveta.
- Na področju prehranskega sistema se odvijajo številne, medsebojno nepovezane aktivnosti zaradi zasledovanja parcialnih ciljev/interesov. Zato je smiselno vzpostaviti ustrezen model upravljanja aktivnosti in usklajevanja interesov različnih deležnikov. S tem bi lažje zagotovili oblikovanje celovitih sistemskih rešitev za sistemsko preobrazbo prehranskega sistema.

Veriga vrednosti mobilnost

V prvem četrtletju je bila sprejeta odločitev, da se v okviru projekta podpre priprava Državne celostne prometne strategije (DCPS) na MOPE in sicer predvsem z oblikovanjem vizije in pa strateških ciljev. Ti bodo potem »vhodni podatek« za novo prometno strategijo. Poleg tega je bilo zagotovljeno tudi sodelovanje slovenskih in tujih strokovnjakov s prispevki, da bodo imeli pripravljavci DCPS boljše podlage za pripravo tega dokumenta. V tem sklopu so bile izvedene naslednje ključne aktivnosti:

Portfelj mobilnost – ključne aktivnosti	Datum	Št. udeležencev/srečanje
Podpis pogodb z zunanjimi izvajalci za pripravo vsebinskih izhodišč na področjih: fizična mobilnost, prostorska bližina in digitalna povezljivost	Julij - september 2024 fizična mobilnost – 25.7.2024; prostorska bližina – 10.9.2024; digitalna povezljivost – 22.7.2024	3 pogodbe, 13 članov ⁶ mednarodnega panela strokovnjakov
Sestanek mednarodnega strokovnega panela	06. 11. 2024	22
Intervjuji z izbranimi strokovnjaki	okt. – nov.	9
Delavnica za pripravo predloga vizije	28. 11. 2024	55 (41 zunanjih deležnikov, 8 zunanjih izvajalcev, 6 MOPE)

Rezultati

- Tri poročila, ki so jih pripravili zunanji izvajalci (Mobycon & PNZ, DIH, Cipra) in sicer za (prednostno) področje fizične mobilnosti, prostorske bližine in digitalne povezljivosti. Osnutke poročil so na sestanku 06. 11. 2024 predstavili članom in članicam mednarodnega strokovnega panela, ki je podal mnenje na vsebino dokumentov. Poročilo je osredotočeno na tri zgoraj navedena prednostna področja prometa in mobilnosti in na tej podlagi vsebuje tudi pregled mednarodnih in nacionalnih (tudi na ravni regij in občin) strateških dokumentov, ki opredeljujejo prometne, podnebne in okoljske cilje in standarde, ki zavezujejo Slovenijo, SWOT analizo za prednostna področja mobilnosti in transporta v Sloveniji, ključne dejavnike in vzroke, ki vplivajo na razvoj na teh področjih, pregled relevantnih aktualnih projektov in pobud vključno z potencialnimi viri financiranja in finančnimi mehanizmi, ter ključne ugotovitve in predloge kot priporočila za preobrazbo prometnega sistema na omenjenih področjih.
- Pripravljen osnutek izjave o viziji prometa in mobilnosti v Sloveniji za novo DCPS vključno z opredelitvijo ključnih priložnosti, izzivov ter premikov na navedenih prednostnih področjih prometa in mobilnosti

Izzivi

- Ključni izziv pri izvedbi je bil pridobiti strokovnega zunanjega izvajalca za izdelavo izhodišč za področje prostorske bližine.

⁶ Sean Locki (ARUP); Ed Synnot (EIT Urban mobility); Fabian Küster, (ECF Director of Advocacy and EU Affairs); Lucy Saunders (Healthy Streets); Rashiq Fataar (Our Future Cities); Maciej Mazur (The European Association for Electromobility AVERE, president); Jim Walker (Walk21); Marianne Weinreich (Weinreich Mobility – Marianne Weinreich); Giles Perkins (We are WSP - Engineers, Designers, Planners, Researchers | WSP); Robert Stüssi; Dr. Susanne Böhrer, Rupperecht Consult | Rupperecht Consult (rupprecht-consult.eu) Pro bono: Charlotte May (CKIC) Thomas Haddock (CKIC)

Veriga vrednosti kritične surovine

V zadnjem četrtletju leta je bila sprejeta odločitev, da se aktivnosti za četrto verigo vrednosti osredotočijo na kritične surovine – predvsem v luči izvajanja Akta EU o kritičnih surovinah. Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport želi okrepiti vlogo Slovenije v evropski verigi vrednosti za kritične surovine na ravni recikliranja in zamenjave. S tem želijo prispevati k razvoju trga sekundarnih kritičnih surovin. V tem procesu želijo identificirati in vključiti vsa ključna ministrstva in druge relevantne deležnike.

Rezultati

- Na temelju nekaj sestankov in izhodiščnega predloga MGTŠ, je izdelan podroben načrt aktivnosti, ki se bodo izvedle v okviru projekta.

Izzivi

- Kot ključni izziv se kaže to, da bo v procesu priprave portfelja zelo težko zagotoviti sodelovanje gospodarskih subjektov.

Delovni sklop: Osmišljanje in uporabno znanje

Namen delovnega sklopa je, da se vzporedno s pripravo in aktivacijo portfelja vseskozi pridobiva povratne informacije o dogajanju v nenehno spreminjajočem se okolju. To omogoča prilagajanje odločitev in odzivov s prilagajanjem portfelja ukrepov. Izvajanje tega delovnega sklopa temelji na metodi Teorije sprememb in sledi Okviru za spremljanje, vrednotenje in učenje. Zaradi zamika oziroma zastoja pri aktivaciji obeh portfeljev, načrtovanih aktivnosti osmišljanja za graditveni in prehranski sistem ni bilo mogoče izpeljati v predvidenem času, saj je njihova izvedba smiselna šele po tem, ko aktivacija obeh portfeljev že nekaj časa teče.

Kljub temu so bili elementi osmišljanja vključeni v dejavnosti, ki se izvajajo v drugih delovnih sklopih.

Skladno s to prakso je revidiran program dela na način, da aktivnosti osmišljanja v 2025 ne bodo samostojen delovni sklop, temveč vključene v vse delovne sklope.

Delovni sklop: Finančna arhitektura

Za področje prehranske verige pa je v preteklem letu potekal pregled javnih in zasebnih sredstev. Slednja so vključevala tudi filantropijo. Na tej osnovi je bil izdelana [shema](#) v kateri je:

- povezava med različnimi ključnimi financirji in predlaganimi ukrepi iz portfelja. Poleg te sheme je izrisana tudi povezava med možnimi viri financiranja in konkretnimi aktivnostmi iz portfelja;
- predstavljena slika financiranja ministrstev za prehransko kmetijsko verigo, oziroma ukrepe financiranja, ki so splošne narave (ne specifični za to verigo) vključuje tudi primere davčnih olajšav v drugih državah.⁷

⁷ Ministrstvo za finance v povezavi s predstavljenimi davčnimi ukrepi poudarja, da ti lahko predstavljajo vsebinsko podporo različnim družbenim politikam pri zasledovanju usmerjenih ciljev, pri čemer pa je v prvi vrsti potrebno zagotoviti ustrezno primarno okolje za razvoj določene politike (npr. v povezavi z zagonskimi podjetji ali pri ciljih v podporo ustreznim prehranskim verigam). Primeri davčnih ukrepov, ki so navedeni v shemi, so navedeni zgolj primeroma, saj obstoječi davčni sistem v Sloveniji, ki že danes vsebuje številne podpirne ukrepe na izpostavljenih področjih zagonskih podjetij, kmetijstva, v postopku priprave sheme ukrepov financiranja ni bil proučen in torej v tem delu niso bile upoštevane specifike slovenskega sistema. Navedeno bo predmet proučevanja v nadaljevanju.

V revidiranem programu dela bodo tudi aktivnosti, vezane na finančne vire, vključene v vsebinske delovne sklope in ne bodo več samostojni delovni sklop.

Delovni sklop: Pospeševanje preoblikovanja sistemov

Za sistemsko delovanje na področjih verig vrednosti je ključna sposobnost akterjev na prečnih področjih. Od teh se projekt osredotoča na podjetništvo, izobraževanje in oblikovanje javnih politik. Ta področja tudi predstavljajo t.i. točke vzvoda s katerimi lahko ustvarimo pogoje, ki so nujni za spremembe, ki podpirajo razogljičenje in krožnost v identificiranih verigah vrednosti. Tako je v sodelovanju z relevantnimi deležniki mogoče prepoznati in izkoristiti nastajajoče povezave in priložnosti za nova medsektorska partnerstva.

Oblikovanje politik

V okviru tega delovnega področja gre za uporabo pristopa laboratorija politik, ki poteka v več korakih po modelu REACT⁸, v načrtu pa je, da se na ta način obravnava en izziv na verigo vrednosti/področje.

V preteklem poročevalskem obdobju je bil na pobudo MVZI – DVŠ za reševanje izziva **povezanega z mikrodokazili**. V okviru tega projekta smo podprli začetno fazo tega procesa. V tej se je MVZI seznanil z metodo in orodji laboratorijev politik in se povezal z ekipo MJU. Na eni od delavnic za dvig zmogljivosti (več spodaj) so udeleženci simulirali reševanje izziva za mikrodokazila. Ekipa Stičišča za oblikovanje politik z MJU je po tej uvodni fazi, reševanje izziva speljala samostojno. Rezultat procesa je bila med drugim tudi opredeljena skupna definicija mikrodokazil.

Za področje **prehranskega sistema** je po tem, ko je bil zaključen portfelj za verigo vrednosti stekla razprava o tem, katerega od izzivov bi lahko reševali v okviru aktivnosti laboratorija politik. MKGP je prvotno za obravnavo predlagalo dva izziva:

- organizacija lokalne oskrbe z ekološkimi živili javnih zavodov v Sloveniji ter povečanje porabe lokalne ekološke hrane s strani javnih zavodov v Sloveniji;
- opredelitev poti za prihodnjo strategijo SI za prehod na trajnostni in odporni prehranski sistem, vključno z modelom upravljanja prehranske politike v Sloveniji.

Zaradi razpoložljivih človeških virov pa so se odločili le za reševanje prvega. Izhodiščno delo, ki je dokumentirano na [tej povezavi](#) je sovpadalo tudi imenovanjem medresorske delovne skupine na ravni vlade, za povečanja deleža lokalnih živil v javnih zavodih. Na ministrstvu so kot podporo delu te skupine med drugim kot izziv tudi možnost podpore vzpostavitvi mobilne svetovalne ekipe za javne zavode za izboljšanje/usklajevanje (sezonskih) jedilnikov, pedagoške pristope, izobraževanje in svetovanje kuharjem in osebju. Kljub temu, da je to pomenilo odmik od začrtanega bolj sistemskega pristopa k reševanju izziva, je bila v okviru projekta ministrstvu zagotovljena pomoč pri zasnovi razpisa za pilotno aktivnost. Vsebina je bila 17. decembra 2024 predstavljena na 4. sestanku DS za več lokalne hrane v javne zavode. Ob tem je bilo izpostavljeno, da se prakse in izzivi (zelenega) javnega naročanja razlikujejo glede na tipologijo javnih zavodov in da so v razpravah o iskanju rešitev določene javne institucije zapostavljene (npr. predvsem domovi za ostarele in bolnišnice, vojska, zapori, itd.), čeprav so pomembni akterji v sistemu (zelenega) javnega naročanja živil.

Ključne aktivnosti tega delovnega sklopa prikazuje spodnja preglednica.

⁸ Olejniczak, K., Borkowska-Waszak, S., Domaradzka-Widla, A. and Park, Y. (2020) Policy labs: the next frontier of policy design and evaluation?, vol 48, no 1, 89–110, *Policy & Politics*, DOI: 10.1332/030557319X15579230420108

Politike – ključne aktivnosti	Datum	Št. udeležencev/srečanje
Identifikacija izziva za reševanje	apr. – jul.	ekipa MKGP in EIT CKIC
Prvi pogovori z deležniki	avg. – sept.	10
Drugi krog pogovorov z deležniki	nov. – dec.	11
Spletna delavnica za preverjanje izhodišč za JR	04. 12. 2024	21
Predstavitev koncepta zasnove JR na sestanku DS za več lokalne hrane v javne zavode	17. 12. 2024	18

Rezultati

- Pripravljen je osnutek sistemskega pogleda na identificirani izziv in predlog razumevanja mehanizma zelenega javnega naročanja (v šolah), [dostopno na tej povezavi](#).
- Pripravljen je povzetek 10 intervjujev iz prvega in 11 intervjujev iz drugega kroga. Slednji vključuje pregled ključnih sistemskih izzivov glede zagotavljanja kakovostnih obrokov v javnih zavodih (predvsem šole), poleg tega pa vključuje tudi povzetek ugotovitev, ki se nanašajo na usposabljanje kadra, ki je v javnih zavodih odgovoren za pripravo (kakovostnih) obrokov. Povzetek ugotovitev iz intervjujev je na voljo na [teje povezavi](#).
- Pripravljena je bila [zasnova razpisa](#) za svetovanje osebju v javnih zavodih glede priprave zdravih, okusnih obrokov iz trajnostno pridelanih ekoloških in lokalnih živil, ki jo bo ministrstvo uporabilo pri dokončanju vsebine razpisa.

Izzivi

- V procesu reševanja izziva na ministrstvu ni bilo dovoljšnjega lastništva pri reševanju izziva, kar se je odražalo v slabši/počasni odzivnosti in kadrovskih spremembah v ekipi, zaradi česar je bilo delo počasnejše, zahtevalo pa je tudi prilagoditve/ožanje pri izvajanju aktivnosti.
- Pri obravnavi, se je pokazalo, da je tudi izziv povezan s povečevanjem deleža lokalnih (ekoloških) živil sistemski in ga je treba reševati temu primerno.
- Eden od pomembnih faz izvajanja pristopa laboratorija politik je tudi testiranje predlaganih rešitev. V primeru reševanja izziva in priprave javnega razpisa še ni povsem opredeljeno, kako bo teklo testiranje, EIT CKIC si prizadeva poiskati alternative za testiranje rešitev z lokalnimi deležniki v manjšem obsegu.

Podjetništvo

V sodelovanju z MGTŠ, SPIRIT in SPS so bile izvedene delavnice v povezavi s pripravo okvira za oblikovanjem meril. Vodstvo MGTŠ in MOPE je potem sprejelo odločitev, da se prihodnje aktivnosti ločeno osredotočijo na operativno raven priprave in izvedbe razpisov ter na strateško raven spremljanja učinkov. Na operativni ravni so bili analizirani trije različni pretekli razpisi (za podporo raziskavam in inovacijam, investicijam in zagonskim podjetjem), z rezultati pa so bila seznanjena tudi druga relevantna ministrstva (MVZI, MDP, MKRR). Na podlagi dognanj analize so v zadnjem četrtletju leta teklo priprave na izvedbo delavnic za izboljšanje krožnih meril v prihodnjih razpisih MGTŠ, SPIRIT, SPS in MVZI/ARIS.

Vsa štiri zagonska podjetja s področja prehranskega sistema so zaključila s procesom validacije v povezavi z uporabo orodja Climate Impact Forecast (CIF), pripravljeno je bilo skupno poročilo za obe skupini zagonskih podjetij, ki je dostopno na [tej povezavi](#). V poročilu sta izpostavljeni dve zagonski podjetji z velikim/visokim potencialom Plan Z (področje prehranskega sistema) in CoGreen; Hempcrete (grajeno okolje) in eno podjetje z majhnim potencialom Clera.one (fokus na recikliranju vode).

Ključne aktivnosti tega delovnega sklopa prikazuje spodnja preglednica.

Podjetništvo – ključne aktivnosti	Datum	Št. udeležencev/srečanje
3 delavnice za oblikovanje okvira za pripravo meril, v povezavi z dvigom zmogljivosti	jan – apr	16
Sestanek na ravni DS	11. 07. 2024	13
Sestanek z različnimi ministrstvi (GD Salecl)	17. 09. 2024	21
Pripravljalni pogovori s predstavniki ministrstev za oblikovanje vsebine delavnice za pripravo meril	okt. – nov. 2024	5
Spletna delavnica za oblikovanje krožnih meril	28. 11. 2024	22
Delavnica za pregled meril razpisa produktivne naložbe	09. 12. 2024	6
Delavnica za pregled meril razpisa RRI	10. 12. 2024	12
Delavnica za pregled meril razpisa – zagonska podjetja	11. 12. 2024	6

Rezultati

- Pripravljen je [okvir z metodologijo](#), ki omogoča konsistentno zasnovo in spremljanje učinkov razpisov in vključuje priporočila za odpravo identificiranih vrzeli.
- Pregledana in ocenjena so poročila štirih zagonskih podjetij, ki so bila vključena v proces uporabe orodja CIF za oceno potenciala za razogljčenje.

Izzivi

- Zaznan je bil razkorak med potrebo po kratkoročnih rešitvah problemov in gradnjo dolgoročne zmogljivosti za sistemsko delovanje pri načrtovalcih, pripravljavcih in izvajalcih razpisov za dodelitev javnih sredstev za aktivnosti razogljčenja gospodarstva (z raziskavami, inovacijami, investicijami)
- Podpora ukrepom za prehod v krožno gospodarstvo zahteva bolj povezano (so)delovanje znotraj posameznih oddelkov na ministrstvih, z izvajalskimi agencijami, pa tudi povezovanje in usklajevanje dela in ciljev med ministrstvi. Akterji pa ne delujejo kot del sistema in nekaj njih tudi ni prepoznalo priložnosti glede tega s sodelovanjem pri projektu (npr. ARIS).
- Za pripravo, izvedbo in spremljanje izvajanja razpisov z ukrepi krožnega gospodarstva je zaradi strokovne zahtevnosti te vsebine smiselno oblikovati usposobljene ekipe, saj je za posameznike to praviloma prezahtevno.
- Načrtno je treba razviti kulturo in zmožnosti za spremljanje in vrednotenje učinkov ukrepov, ki jih za prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo podpiramo z javnimi sredstvi.

Izobraževanje:

MVZI - Visokošolsko izobraževanje: Strokovno vodstvo na Direktoratu za visoko šolstvo prepoznava koristi tesnega sodelovanja z EIT CKIC, zato so povečali število vključenih strokovnih sodelavcev na MVZI – DVŠ, ki so vključeni v izvajanje projekta se je povečalo na skupaj pet. Sodelovanje med MVZI – DVŠ in EIT CKIC se predvsem nanaša na pripravo kazalnikov za spremljanje izvajanja Resolucije o nacionalnem programu visokega šolstva do leta 2030 (ReNPVŠ 2030). EIT CKIC je vključen tudi v

proces oblikovanja portfelja pilotnih projektov, ki jih univerze izvajajo v okviru NOO. V tem kontekstu je EIT CKIC sodeloval tudi pri pripravi vprašalnika in ki ga je MVZI poslal univerzam. EIT CKIC pripravil in izvedel dvodnevno delavnico na kateri so se predstavniki MVZI in CMEPIUS usposabljali za moderiranje večdeležniških delavnic. Z EIT CKIC sodelujejo tudi pri pripravi kriterijev za nagrado, ki jo bodo v več kategorijah podeljevali za ozelenitev visokega šolstva (sodelujeta tudi NAKVIS in MOPE). V letu 2024 sta bila objavljena tudi dva dokumenta, ki smo ju soustvarjali v okviru tega projekta. Gre za eVodnik ter ePojmovnik (zeleni slovar). Slednji vsebuje 125 gesel, razdeljenih v deset vsebinskih področij.

MVZI - Znanost in inovacije: Področje znanosti in inovacij ni sistemsko vključeno v izvajanje projekta, sodelovanje poteka na posamičnih vsebinah – na primer delavnicah, povezanih s pripravo meril za razpise.

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje: Po izvedbi februarske delavnice se je sodelovanje se je zaustavilo, čeprav so se predstavniki MVI na ekipo EIT CKIC obrnili s prošnjo, da bi jih podprli v procesih, ki jih izvajajo v okviru aktivnosti iz Sklada za pravični prehod.

Ključne aktivnosti so prikazane v spodnji preglednici.

Visokošolsko izobraževanje – ključne aktivnosti	Datum	Št. udeležencev/srečanje
6. srečanje predstavnikov MVI, CPI, ACS in ZRSS	14.2.2024	11
Dvodnevna delavnica za pridobivanje temeljnih znanj s področja moderiranja in zbiranja uvidov z večdeležniških delavnic z namenom krepitve soustvarjanja politik.	21. – 22. 08. 2024	7
Redni sestanki z vodjo sektorja za visokošolsko izobraževanje in drugimi člani sektorja	jan 24 – dec 24	45 sestankov

Znanost in inovacije

Področje znanosti in inovacij zaenkrat ni sistemsko vključeno v izvajanje projekta, saj se je sodelovanje v prvi vrsti osredotočalo na področje visokega šolstva. Kljub temu pa njihovi predstavniki sodelujejo v procesu na različnih delavnicah. Z njimi smo odpirali razpravo glede izzivov, s katerimi smo se srečali med izvajanjem projekta (npr. ustvariti sistem za zelene inovacije) in vzpostaviti vrednostno usmerjen pristop k inovacijam, ki je ključen za preobrazbo v nizkoogljično krožno gospodarstvo.

Rezultati

- Dokončno oblikovana [eVodnik](#) za ozelenitev visokega šolstva ter [ePojmovnik](#) (zeleni slovar).
- Pripravljen in v uporabljen portfeljski pristop Deep Demonstration metodologije, ki ga MVZI uporablja za usmerjanje in spremljanje pilotnih projektov, ki jih univerze uporabljajo kot dodatno metodo evalvacije v okviru NOO.
- MVI je na osnovi dela v okviru projekta identificiral vrzel, ki je pokazala, da v šolskem prostoru ni področje krožnega gospodarstva/krožnih šol ni razvito, niti umeščeno, zato so to področje kot prednostno umestili v razvojni projekt. Cilj javnega razpisa je razviti pristope razvoja in krepitve kompetenc za trajnostni razvoj učečih se v VIZ, s t. i. celostnim šolskim pristopom; preizkušanje in implementacija didaktičnih pristopov in pedagoških strategij ter vrednotenjem napredka razvoja in krepitve kompetenc za trajnostni razvoj učečih se v skupinah/oddelkih,

vključenih v projekt ter prenos in izmenjava dobrih praks na področju razvoja in krepiteve kompetenc za trajnostni razvoj.

Izzivi

- V razvoj skupnega pristopa za pripravo/prenovo pogojev/meril za dodeljevanje sredstev (povezava z izvajanjem ukrepa v okviru delovnega sklopa podjetništva), pritegniti ARIS.
- **Izboljšati sodelovanje med področjema visokošolskega izobraževanja in znanosti** in tako prispevati k hitrejši preobrazbi v nizkoogljično krožno gospodarstvo.
- **Tesnejše sodelovanje z nosilci t.i. pilotnih projektov NOO** za področja, ki so relevantna za posamezne portfelje.
- Na douniverzitetni ravni, uvajanje pomembnih vsebin za zeleni prehod (npr. trajnostni razvoj, podnebne spremembe, krožno gospodarstvo, itd.) pri prenovi procesov VZI ni sistemsko in je v primerjavi s tistimi, ki se nanašajo na digitalizacijo finančno podhranjeno.

Delovni sklop: Krepitev zmogljivosti

Krepitev zmogljivosti se izvaja na dva načina: kot sestavni del vseh aktivnosti in kot posamične aktivnosti za specifična področja krepitev zmogljivosti. Izhodišče takega pristopa je t. im. koncept učečih skupin, ki temelji na predpostavki, da je treba krepiti učenje skozi delo in pri tem vključuje tri faze: izkusiti, prakticirati, integrirati.

V letu 2024 so ključne aktivnosti za krepitev zmogljivosti potekale v okviru delovnih sklopov oblikovanje javnih politik z uporabo orodja »laboratorij politik«, podjetništva in izobraževanja. V okviru laboratorija politik sta bili organizirani dve delavnici. Na prvi so se udeleženci seznanili z različnimi orodji in pristopi, ki jih je mogoče uporabljati pri delu v laboratorijih politik. Zasnovo druge delavnice so soustvarjali predstavniki EIT CKIC in MJU in je bila namenjena pripravi za reševanje izziva mikrodokazil.

Delavnice v delovnem sklopu podjetništvo so bile zasnovane tako, da so se udeleženci v času sodelovanja seznanili z novimi metodami dela in orodji, ki jih lahko uporabijo pri nadaljnjem delu (delavnice z navedbo števila udeležencev so predstavljene v sklopu podjetništva zgoraj).

V sklopu visokošolskega izobraževanja je proces dvigovanja zmogljivostih predstavnikov ministrstva najbolj kontinuiran in intenziven in se odraža na področju priprave portfelja pilotnih projektov ter pri nadgradnji okvira za spremljanje izvajanja ReNPVŠ 2030.

Na temelju priporočila iz prejšnjega poročila o izvajanju, sta bili letu 2024 izvedeni dve strokovni predstavitvi z naslovom »Sistemsko razmišljanje – sistemsko delovanje«, ki sta bili namenjeni vodstvenemu kadru na ministrstvih na ravni direktorjev direktorats in vodij sektorjev.

Ključne aktivnosti tega delovnega sklopa prikazuje spodnja preglednica.

Dvig zmogljivosti – ključne aktivnosti	Datum	Št. udeležencev/srečanje
Delavnica v okviru laboratorij politik	09. 01. 2024	22
Delavnica v okviru laboratorij politik (fokus mikrodokazila)	30. 01. 2024	11
Strokovni predstavitvi z naslovom »Sistemsko razmišljanje - sistemsko delovanje«,	27. 11. 2024	18 (obe delavnici skupaj)

Rezultati

- Na voljo je [posnetek strokovne predstavitve](#), ki bo na voljo vsem zainteresiranim.

Izzivi

- Vodstveni kader na ministrstvih seznaniti s koristmi uporabe systemskega pristopa in delovanja pri njihovem vsakodnevem delu.
- Za resnični dvig zmogljivosti zaposlenih je poleg tega, da se seznanijo z novimi znanji/orodji, itd. ključnega pomena, da dobijo prostor in izkoristijo lastno (z)možnost delovanja in uporabijo naučeno znanje pri drugačnem delovanju. Pri uvajanju sistemskih sprememb je pogosto napačno razumevanje, da takega premika ni mogoče doseči s seštevanjem manjših sprememb, ki lahko, če delujejo kot točke vzvoda, sprožijo večje premike. Zato je ključno, da se vse zainteresirane podpre pri tej nameri po spremenjenem delovanju.

Delovni sklop: Krepitev vpliva

V skladu z dogovorom med obema partnerjema se je obseg aktivnosti v okviru tega delovnega sklopa v letu 2024 skrčil. Komuniciranje o izvajanju in dosežkih projekta je sicer potekalo na različnih dogodkih v okviru projekta, preko spletne strani projekta in na dogodkih povezanih vsebin drugih organizatorjev

Delovni sklop: Vodenje in upravljanje

Usmerjanje izvajanja projekta je organizirano na treh ravneh: na ravni državnih sekretarjev (Medresorska delovna skupina sodelujoča ministrstva: MOPE, MJU, MGTŠ, MVZI, MVI, MKGP, MZI, MKRR, MzEZ, MF, MSP, MDP), operativna delovna skupina in skupina za vodenje projekt. Ključne aktivnosti v tem delovnem sklopu so prikazane v spodnji preglednici.

Vodenje projekta – ključne aktivnosti	Datum	Število udeležencev/srečanj
Redna srečanja, vključno z mesečnim poročilom o napredku po delovnih sklopih	jan – dec 2024	Člani_ce skupine za vodenje
Štiri delavnice namenjene pregledu izvajanja v preteklem obdobju	31. 01. 2024	Člani_ce skupine za vodenje
	11. 04. 2024	
	10. 07. 2024	
	16. 10. 2024	
Dva sestanka operativne medresorske delovne skupine	29. 02. 2024	Člani_ce skupine
	22. 05. 2024	
Dva sestanka MDS na ravni DS	03. 04. 2024	Člani_ce in namestniki_ce, zunanji udeleženci,
	22. 10. 1024	
Delovni sestanki na ravni DS Trbič, DS Vajgl	21. 02. 2024	DS Trbič in/ali DS Vajgl ter drugi udeleženci
	13. 03. 2024	
	12. 06. 2024	
	10. 09. 2024	
Sestanki na ravni ministrov in državnih sekretarjev in predstavniki zainteresirane javnosti z izvršno direktorico EIC CKIC Kirsten Dunlop	26. 11. 2024	Minister Papič, DS Vajgl, Trbič in Gajšek, predstavniki Podnebnega sveta, Sveta za trajnostni razvoj in varstvo okolja in Sveta MNVP/MOPE za sodelovanje z nevladnimi organizacijami

V obdobju poročanja se je dvakrat sestala Medresorske delovne skupine na ravni državnih sekretarjev: 03.04. 2024 in 22. 10. 2024 (ta ni bil sklepčen, zato smo izvedli dopisno glasovanje). Na sestankih je bila sprejeta odločitev, da se vsebinski in terminski plan projekta lahko spremenita pri čemer ta sprememba ne predstavlja dodatnih finančnih obveznosti. Predloge za spremembo projekta predlaga skupina za vodenje projekta. Aneks k pogodbi je pripravljen in bo podpisan v začetku leta 2025. Glede na spremembe na ministrstvih smo dvakrat pripravili spremembo sklepa o imenovanju delovne skupine za usmerjanje izvajanja CSP-KG na ravni državnih sekretarjev. Zaradi sprememb v vodstvu ministrstva je z razrešitvijo DS Jasne Rojc je to ministrstvo še brez člana v vladni delovni skupini na ravni DS. Nadaljevali smo izvajanjem sestankov na ravni DS Vajgl in DS Trbič, predvsem zaradi bolj učinkovite podpore izvajanju projekta.

Izvedena sta bila dva sestanka operativne medresorske delovne skupine. S spremembo sklepa smo konec leta 2024 prenovili tudi sestavo delovne skupine na operativni ravni. V celotnem obdobju so bili izvedeni redni sestanki skupine za vodenje projekta (predstavniki_ce: MOPE, MVZI, MGTŠ, SPS, SPIRIT, EIT CKIC, MJU).

Nadaljujejo se tudi redni t.i. »speed dating« sestanki med predstavniki SI ministrstev za dodatno izmenjavo informacij glede izvajanja projekta in glede drugega dogajanja v njihovi organizaciji, ki bi lahko bilo relevantno za izvajanje projekta.

Konec novembra je bila na enodnevnem obisku izvršna direktorica EIT Climate KIC, ga. Kirsten Dunlop, ki se je srečala z ministrom Papičem, državnimi sekretarji Gajškom, Vajglom in Trbičem, predstavnico MKGP, ter s člani dveh posvetovalnih teles MOPE (Podnebne sveta, Sveta za trajnostni razvoj in varstvo okolja) in posvetovalnega telesa MNVP (Svet za nevladne organizacije).

Izzivi

- Na ravni DS in GD je treba še okrepiti razumevanje glede relevantnosti izvajanja tega projekta. Treba je zagotoviti ustrezno udeležbo na sestankih in tudi medsebojno povezovanje in sodelovanju na ravni DS.
- Sestanki operativne MDS so bili v tem letu manj pogosti. Ključni razlog je bil sorazmerno zahtevno motiviranje za udeležbo, poleg tega pa je bilo sestavo te delovne skupine treba prenoviti.

Priporočila in nadaljnji koraki za izvajanje projekta:

1. V okviru projekta se v letu 2025 vodjem sektorjev in generalnim direktorjem na ministrstvih ponovno ponudi usposabljanje, na katerem se seznanijo s konceptom sistemskega inoviranja kot pristopom za obravnavo kompleksnih izzivov.
2. Vse udeležence dosedanjih usposabljanj in delavnic v okviru projekta in druge zainteresirane deležnike v državni upravi se povabi k sodelovanju v t.i. izkustveni skupnosti (community of practice) znotraj katere bi lahko sodelujoči krepili znanje in svojo zmožnost za sistemsko delovanje. Tako bi krepili tudi mreženje in iskanje možnosti za ustvarjanje sinergij in preseganje silosov.
3. Zaradi zastoja pri začetku aktivacije portfelja grajeno okolje je smiselno vzpostaviti koordinacijo izvajanja aktivnosti po načelu rotirajočega predsedstva relevantnih/pristojnih ministrstev.
4. Za področje grajenega okolja se iščejo smiselne sinergije z izvajanjem projektov Life IP RESTART in Life IP Care4Climate.
5. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, v skladu z NEPN z ustreznim pristopom za aktivacijo portfelja poskrbi, da so ukrepi in aktivnosti smiselno vključeni v pripravo ključnih strateških dokumentov, predpisov itd. in da je vzpostavljen ustrezen model upravljanja.

6. Ministrstva naj sistematično razvijajo kulturo in zmožnosti zaposlenih, ko gre za vrednotenje učinkov ukrepov, ki jih za prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo podpiramo z javnimi sredstvi. Pri tem je pomembno zagotoviti dovolj kadrovskih kapacitet za izvedbo te naloge in kontinuiteto dela. Okrepiti je treba razumevanje, da se z bolj kakovostnim in poglobljenim vrednotenjem učinkov lažje oblikujejo bolj kakovostne politike in/ali ukrepi.
7. Postopoma naj Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, ki opravlja naloge na področju krožnega gospodarstva⁹ začne krepiti lastne zmogljivosti za izvajanje dejavnosti/ukrepov, ki prispevajo k strateškem in sistemskem razmišljanju in delovanju za bolj uspešno doseganje podnebnih ciljev in krožnega gospodarstva. Pri tem naj v takšno (so)delovanje vključuje tudi vsa ostala relevantna ministrstva in izvajalske institucije, predvsem SPIRIT, SPS in ARIS.
8. MVZI – DVŠ naj pri svojem delu še naprej okrepljeno uporablja sistemski pristop in naj svoje znanje in izkušnje deli z drugimi zainteresiranimi predstavniki ministrstev.

⁹ <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO3225>

Finančno poročilo

Financiranje projekta z DDV po delovnih sklopih za posamezno obdobje poročanja ¹⁰										
Delovni sklop	Obdobje poročanja									
	jan - mar 2024		apr - jun 2024		jul - sept 2024		okt - dec 2024		Skupaj (za DS)	
	MOPE	C-KIC	MOPE	C-KIC	MOPE	C-KIC	MOPE	C-KIC	MOPE	C-KIC
DS1: Oblikovanje portfelja, sestava in dinamično upravljanje	83.279,73	0,00	39.061,62	0,00	43.635,61	0,00	57.441,97	0,00	122.341,34	0,00
DS2: Osmišljanje in uporabno znanje	5.679,97	0,00	3.514,33	0,00	32.185,30	0,00	8.420,43	0,00	9.194,30	0,00
DS3: Finančna arhitektura	2.928,68	0,00	4.349,08	0,00	2.826,40	0,00	152,70	0,00	7.277,76	0,00
DS4: Pospeševanje preoblikovanja sistemov	38.670,27	0,00	25.158,89	0,00	31.912,50	0,00	24.292,23	0,00	63.829,16	0,00
DS5: Krepitev zmogljivosti	44.173,14	0,00	30.441,18	0,00	10.970,75	0,00	17.037,95	0,00	74.614,33	0,00
DS6: Krepitev vpliva	1.816,28	0,00	2.244,54	0,00	2.086,37	0,00	76,35	0,00	4.060,83	0,00
DS7: Vodenje in upravljanje programov	15.246,57	28.556,40	36.171,69	8.200,50	23.473,51	0,00	33.390,68	0,00	51.418,26	36.756,90
SKUPAJ (za obdobje poročanja)	191.794,64	28.556,40	140.941,34	8.200,50	147.090,43	0,00	140.812,29	0,00	620.638,71	36.756,90

¹⁰ Od začetka izvajanja 2. faze projekta (okt. 2022 – dec 2023) je MOPE sofinanciralo izvajanje v višini 669.235,96 EUR, EIT CKIC pa v višini 289.966,07 EUR.

Število ur po delovnih sklopih in obdobjih poročanja

Delovni sklop	Obdobje poročanja									
	jan - mar 2024		apr - jun 2024		jul - sept 2024		okt - dec 2024		Skupaj (za DS)	
	MOPE	C-KIC	MOPE	C-KIC	MOPE	C-KIC	MOPE	C-KIC	MOPE	C-KIC
DS1: Oblikovanje portfelja, sestava in dinamično upravljanje	693	0	430,6	0	594,7	0	697	0	2.415,3	0
DS2: Osmišljanje in uporabno znanje	51	0	28,5	0	303	0	94	0	476,5	0
DS3: Finančna arhitektura	17	0	56,5	0	42	0	2	0	117,5	0
DS4: Pospeševanje preoblikovanja sistemov	410	0	315,5	0	398	0	299	0	1.422,5	0
DS5: Krepitev zmogljivosti	257	0	320	0	148	0	171,2	0	896,2	0
DS6: Krepitev vpliva	13	0	25	0	29	0	1	0	68	0
DS7: Vodenje in upravljanje programov	376,5	461	591,5	110	429,75	0	596	0	1.993,75	571
SKUPAJ (za obdobje poročanja)	1.817,5	461	1.767,6	110	1.944,45	0	1.860,2	0	7.389,75	571

KPI	Povezan cilj in delovni sklop	Definicija KPI	Cilj	Napredek do konca januarja 2025
KPI1	Aktivacija portfelja za posamezno verigo vrednosti DS1 Povezava s ciljem: Podpora razogljčenju ključnih verig vrednosti	# aktiviranih portfeljev	Ciljna vrednost (kumulativna) 2023: 2 2024: 4 2025: 5	2 portfelja sta oblikovana grajeno okolje in prehranski sistem, do aktivacije še ni prišlo (razlogi so pojasnjeni v vsebinskem delu poročila). V letu 2024 je stekla priprava tretjega portfelja za mobilnost , vendar proces še ni dokončan, v tem letu je bila sprejeta tudi odločitev glede priprave četrtega portfelja , za področje kritičnih surovin.
KPI2	Sprostiti moč sistemske preobrazbe, upravljanja portfelja med seboj povezanih inovativnih aktivnosti prek točk vzvoda DS1 Povezava s ciljem: Podpora razogljčenju ključnih verig vrednosti	# zgodbe o sinergijah in sistemskih učinkih v portfeljih	Za ta KPI ni specifične letne ciljne vrednosti, ker ni namenjen le kvantitativnemu vidiku, ampak ima tudi kvalitativnemu vidiku ukrepov/aktivnosti portfelja. To pomeni, da ne prioretiziramo večjega števila zgodb, ampak tiste, ki odražajo sistemsko spremembo.	14 - Z aktivacijo portfeljev še nismo začeli, je pa Poročilo o najpomembnejših spremembah iz leta 2023 identificiral 14 povezanih zgodb o sinergijah, ki so se ustvarila v času izvajanja projekta in so tako prispevala h krepitvi sistemskega vpliva. V okviru aktivnosti, ki se nanašajo na delo po pristopu laboratorija politik je bil pripravljen koncept zasnove javnega razpisa, ki bo namenjen svetovalni podpori za kuharje in organizatorje prehrane za bolj kakovostno pripravo obrokov iz lokalnih (ekoloških) živil. Rezultati so bili predstavljeni na sestanku medresorske delovne skupine za več lokalne hrane v javnih zavodih. Glede na to, da je povečanje porabe lokalne hrane v javnih ustanovah je eno od področij portfelja, to delo dokazuje vrednost portfelja za doseganje učinka. Dodatne informacije so vključene tudi v poročilo o napredku pri KPI3.
KPI3	Podpora odločevalcem, da sledijo možnostim za preobrazbo z ustvarjanjem vpogledov in povratnih zank nenehnega učenja in razmišljanja o dinamiki nastajajočih sistemskih sprememb DS2 Povezava s ciljem: Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov	# izluščenih spoznanj, ki vodijo v ukrepe v ali izven portfelja	Ta KPI nima določene letne ciljne vrednosti, ker ne predstavlja le števila temveč tudi kakovost učenja. Pričakujemo, da bo na letni ravni vsaj eno spoznanje vodilo k ukrepanju.	8 ukrepov, ki izhajajo iz spoznanj zaradi izvajanja projekta - Potreba po zavezi vodstva za izvajanje projekta, ki smo jo prepoznali pri izvajanju 1. Faze projekta je vodila v ustanovitev medresorske delovne skupine na ravni državnih sekretarjev, ki skrbi za usmerjanje izvajanja projekta. - MVZI je vzpostavil iterativen in stalen pristop za spremljanje in vrednotenje izvajanja pilotnih projektov, ki se izvajajo v okviru projekta Reforme visokega šolstva za zelen in odporen prehod v družbo 5.0. To je vključeno v smernice za upravičence. - MVZI je pri pripravi Usmeritev za izvajanje študijske dejavnosti za 2024/2025, med elemente ekosistema za napovedovanje potreb po kompetencah uvrstil tudi Celovit strateški projekt razogljčenja Slovenije s preходом v krožno gospodarstvo (z modelom sistemskega prehoda Deep Demonstration) zaradi prepoznanega potenciala portfeljskega pristopa (npr. če bi pri portfelju prehranskega sistema ugotovili vrzel, da kmetom manjka znanje o krožnosti, bi bila to informacija visokošolskim zavodom pri oblikovanju vsebin študijskih programov). - MVZI se je odločil, da se bo naučil, kako vključiti portfeljski pristop za spremljanje pilotov NOO, pa tudi širšim namenom izvajanja ReNPVŠ, saj so zaposlili novo osebo za polni delovni čas z izkušnjami na področju raziskav in sodelovanja s šolskim sistemom. - MZVI je med izvajalci pilotnih projektov v okviru Reforme visokega šolstva za zelen in odporen prehod v družbo 5.0 ugotovil potrebo po skupnem razumevanju terminov s področja trajnostnosti, zato so z MOPE in EIT CKIC izvedli procesa priprave e-Vodnika in e-Pojmovnika, da bi pripevali k skupnemu razumevanju terminologije in možnih pristopov k ozelenitvi visokega šolstva. - Zaradi sodelovanja v projektu so na MVZI razumeli potrebo po bolj sistemskem pogledu pri vzpostavljanju mikrodokazil, zato so se povezali z MJU pri reševanju tega izziva s

				pristopom laboratorija politik in tako zagotoviti, da bo novi sistem usklajen in ustrezno vključen v zakon o visokem šolstvu. 7. Po delavnicah za krepitev zmogljivosti, so bili pripravljeni predlogi za nadgradnjo meril pri krožnih razpisov. Pri tem so na MGTŠ upoštevali taksonomijo EU. To je prvi korak s katerim bo mogoče bolj sistemsko podpreti tako pripravljavce razpisov na različnih ministrstvih ter tudi informirati prosilce, kaj bodo pomembni elementi pri dodeljevanju točk. 8. MVI je na osnovi dela v okviru projekta identificiral vrzel, ki je pokazala, da v šolskem prostoru ni področje krožnega gospodarstva/krožnih šol ni razvito, niti umeščeno, zato so to področje kot prednostno umestili v razvojni projekt. Na podlagi eksperimentalnih in pilotnih projektov, ki bodo rezultat tega razpisa, bomo pridobili didaktična priporočila in pedagoške strategije. Ta KPI je tesno povezan z aktiviranjem portfeljev in inherentnim uvajanjem novih tokov učenja, informacij in odločanja v strateške in v cikle priprave politik. Vendar pa pri aktivaciji še ni bilo bistvenega napredka, zato je poudarek na dveh stebrih (visokošolsko izobraževanje in podjetništvo), kjer bi se pilotni projekti iz NOO lahko obravnavali kot poseben portfelj inovacij v visokem šolstvu, delo na področju nadgradnje meril za krožne razpise pa je privedlo do razumevanja potrebe po nekaterih sistemskih spremembah na MGTŠ. Vidnejši napredek bi prišel s prihodnjo aktivacijo portfelja vrednostne verige.
KPI4	Izgradnja skupnosti izvajalcev praks s področja sistemskega inoviranja DS2 Povezava s ciljem: Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov	# povezav z drugimi DD projekti, in projekti EIT	Cilj: vsaj dve novi povezavi v času izvajanja projekta	10 povezav - DD Irske in Gipuzkoa, NetZero Cities (Ljubljana), Resilient Regions (Gorenjska), EIT Food, EIT Culture & Creativity, EIT Community RIS Hub Slovenia, EIT Raw Materials, FoodValley, RRA Podravje. Če pa upoštevamo posamezne oddelke v organizacijah je takih povezav 14 (npr. 3 oddelki v province Gipuzkoa, 2 oddelka na Irskem) V procesu je bilo vzpostavljeno tesno sodelovanje z irskim DDP, vključno z izmenjavo strokovnjakov, ki so prispevali k oblikovanju prehranskega portfelja. Povezave so bile vzpostavljene z dvema dogodkoma (Irska september 2023, Gipuzkoa junij 2024). Vzpostavljene so bile povezave z Nacionalnim ekonomskim in socialnim svetom (NESC) za pravičen prehod in z različnimi skupinami v okviru DAFM na področju ogljičnega kmetovanja, živilskih odpadkov in biogospodarstva, gozdarstva itd. Zlasti pa z oddelkom za podnebje in kmetijstvo. Posebne povezave v okviru izvajanja projekta DDP v Gipuzkoi: - Strateški oddelek v Svetu Gipuzkoe – pristop k upravljanju oblikovanja politik na participativne in eksperimentalne načine - Oddelek za zeleni prehod v Svetu Gipuzkoe – prehranski portfelj - Oddelek za podnebje – ravnanje z zavrženo hrano - Arantzazu Lab – participativni procesi, inoviranje politik, laboratorij politik - Agirre Lehendakaria Centre (ALC) – inovativno orodje za mapiranje. Drug forum za mednarodne povezave je bila okrogla miza na visoki ravni o sistemskem financiranju, ki je bila organizirana 20. junija 2024 v San Sebastianu, s povabilom, ki je prispevke omejila le na najbolj vplivne in pronicljive ter omogočila medsebojni stik mednarodnim in lokalnim strokovnjakom. Udeležili so se ga 3 slovenski deležniki, 1 z Ministrstva za javno upravo in 2 z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.
KPI5	Odpreti možnosti financiranja z različnimi javnimi in zasebnimi instrumenti in organizacijami, ki jih zanima	Višina sredstev (€) dodatnih zasebnih in javnih virov, ki jih bodo		Identificirane so bile možnosti financiranja iz različnih virov in zagotovljena sredstva: - za ukrepe grajenega okolja s sredstvi Podnebnega sklada

	podpora prehod v krožno gospodarstvo DS3 Povezava z dvema ciljema: Podpora razogljičenju ključnih verig vrednosti Vključevanje podnebni/krožnih vsebin na horizontalna področja	mobilizirana zaradi izvajanja projekta		- Evropska sredstva (v pripravi je skupni projekt za področje izobraževanja partner ACS, projekt je v drugi fazi prijave, na koncu projekt ni bil izbran za financiranje) - Zasebni viri – pomoč pri pripravi zagonskega podjetja z visokim potencialom (Grashka) na dostop do zasebnih investitorjev, ki so vključeni v mrežo EIT CKIC (500 investors strong). Za vrednostno verigo mobilnosti so bile opredeljene nove možnosti financiranja, ki so vključene v poročilo Reconnaissance Insights, (glej str. 145-150) Kar zadeva zasebna sredstva, je Climate-KIC v portfelj s sedežem v Sloveniji dodal eno zagonsko podjetje in je prek programa Climate-SAFE in svoje investicijske mreže neposredno prispeval znesek 350.000 evrov v slovenska zagonska podjetja. Ta so razdeljeni med 7 zagonskih podjetij v storitvah in gotovini po 50.000. Čeprav ta zagonska podjetja niso neposredno povezana s projektom, ta sredstva prihajajo iz Climate-KIC-jevega investicijskega portfelja 1,5C z mrežo vlagateljev 500+ subjektov z velikim številom vlagateljev, ki delujejo v Sloveniji, med njimi: • Feelsgood Capital (https://www.feelsgoodcapital.com/) • Sofia Angel Ventures (https://sofiaventures.eu/) • Nesprit VC (https://nesprit.vc/) Poleg tega si C-KIC prizadeva v naslednjih mesecih v sodelovanju z Bogatinom (https://www.bogatin.si/eit-climate-kic/) zagnati Slovenia ClimAccelerator.
KPI6	Omogočiti eksperimentiranje in pilotno inoviranje ukrepov na področjih verig vrednosti sooblikovanjem laboratorija za politike preobrazbe in s tem krepiti krožno inoviranje v javnem sektorju DS4 Povezava s ciljema Vključevanje podnebni/krožnih vsebin na horizontalna področja Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov	# in raznovrstnost javnih uslužbencev vključenih v laboratorij politik, ki sodelujejo več kot dvakrat pri reševanju specifičnega izziva	Vključevanje deležnikov v to aktivnost bo odvisna od partnerjev iz Slovenije, zato kvantificirana ciljna vrednost ni določena.	16 javnih uslužbencev je na srečanjih povezanih z reševanjem izzivov (grajeno okolje, mikrodokazila, prehranski sistem) sodelovalo več kot dvakrat. - 7 iz MJU - 3 iz MVZI - 6 iz MKGP Dodatno pa so bile v procesu pogovorov, delavnice v kontekstu reševanja izziva za področje prehranskega Sistema vključene tudi druge institucije: Inšpektorat za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Ministrstvo za solidarno prihodnost, NIJZ, Kmetijsko gozdarska zbornica, Zveza združenj ekoloških kmetov, Mestna občina Kranj, OŠ Polhov Gradec, Vojnik in Veliki Gaber, Občina Velike Lašče, RAGOR, Vrtec Oton Župančič, Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod RS za šolstvo, Dom starejših občanov Ilirska Bistrica,
KPI7	Omogočiti eksperimentiranje in pilotno inoviranje ukrepov na področjih verig vrednosti sooblikovanjem laboratorija za politike preobrazbe in s tem krepiti krožno inoviranje v javnem sektorju	# obravnavanih politik, pobud in oblikovanih ali izvedenih rešitev kot rezultat laboratorija politik	Cilj: vsaj ena politika/pobuda oblikovana ali izvedena za vsako od 5 verig vrednosti v času trajanja projekta.	5 obravnavanih izzivov: - izboljšanje stanja na področju rabe sekundarnih surovin (secondary raw materials) in naravnih materialov iz obnovljivih virov (nature based materials) v Sloveniji. V tem okviru smo identificirali možno točko vzvoda – prenovo pravil za selektivno razgradnjo stavb.

	DS4 Povezava s ciljema Vključevanje podnebni/krožnih vsebin na horizontalna področja Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov			- V kontekstu obnove po ujmi, analiziranje možnosti za podporo pri spodbujanju trajnostne prenovi in uporabi vzroka zelenega javnega naročanja V procesu nismo oblikovali (začeli z izvajanjem) nobene rešitve, ker za to ni bilo interesa nosilnega ministrstva (selektivna razgradnja) ali za sodelovanje ni bilo pravih možnosti (npr. sanacija po poplavih). - Podpora uvajanju mikrodokazil v visokošolsko izobraževanje (proces je izvedla ekipa SOP na MJU). - Dvig/izboljšanje oskrbe z lokalno hrano v javnih zavodih (volga zelenega javnega naročanja v institucijah) Raziskovanje izziva se je zaključilo s pripravo koncepta za javni razpis, ki bo namenjen podpori kuharjem in organizatorjem prehrane v javnih institucijah, da izboljšajo kakovost pripravljenih obrokov (omenjeno pri KPI2). - Predlagana je bila tudi tema za izziv s področja prehranskega sistema in sicer opredeliti strategijo za prehod v trajnosten in odporen prehranski sistem vključno z modelom upravljanja za prehransko politiko v Sloveniji, vendar zaradi kadrovske zmožljivosti ministrstva se proces ni nadaljeval. Za področje mobilnostne verige vrednosti je zdaj v teku prva faza – identificiranje izziva.
KPI8	Omogočiti slovenskim zagonskim podjetjem in skupnosti podpornega okolja za podjetništvo (pospeševalniki, inkubatorji, itd.), da aktivirajo krožni poslovni razvoj in inoviranje poslovnih modelov na tem področju tako, da se izgradi močna mreža partnerjev/trenerjev in podnebno pozitivnih podjetnikov. DS4 Povezava s ciljema Vključevanje	Količina napovedanega zmanjšanja emisij CO₂ v podjetjih, ki bodo vključena v uporabo orodja Climate Impact Forecast	Specifična ciljna vrednost tega KPI je odvisna od zagonskih podjetij, ki bodo sodelovala. Zato ciljne vrednosti ni določene.	Skupni pozitivni podnebni vpliv veljavnih rezultatov¹¹ (7 od 9 ocenjenih podjetij s področja grajenega okolja in prehranskega sistema) je 836 t of CO_{2e} /leto.

¹¹ Za referenco: CIF je veljaven, če je reprezentativen za projekt z uporabo ustreznih podatkov in dobro utemeljenih predpostavk. Zato so CIF in njegovi rezultati reprezentativni za potencial projekta, da ublaži, omogoči prilagajanje podnebnim spremembam. CIF je pozitiven, če kaže, da ima projekt manjši vpliv na podnebje od običajnega poslovanja ali se izboljša odpornost na podnebne spremembe, ko gre za prilagajanje. Rezultat CIF je pozitiven, če pokaže, da so emisije, ki jih je mogoče preprečiti (izraženo v CO_{2e}/leto). Rezultat je pomemben, če ima projekt podnebni vpliv (pozitiven ali negativen) večji od 5 ton ekvivalenta CO₂ na leto. To je približno povprečna letna emisija CO₂ na osebo.

	podnebni/krožnih vsebin na horizontalna področja Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov			
KPI9	Podpora preobrazbi vseh ravni izobraževanja v smeri krožnosti tako na kurikularni ravni kot na ravni zmogljivosti institucij. DS4 Povezava s ciljema Vključevanje podnebni/krožnih vsebin na horizontalna področja Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov	# inovativnih ukrepov iz pilotnih projektov NOO vključenih v portfelje projekta	Cilj: Vsaj 1 pilot iz programa NOO vključen v portfelj za posamezno verigo v obdobju izvajanja projekta	EIT CKIC je s pilotnimi projekti povezan posredno, prek MZVI. Vključen je tudi v proces spremljanja in ocenjevanja ter v razprave, ki redno potekajo na konferencah. Seznam projektov s potencialnimi prispevki k izbranim portfeljem vrednostnih verig, zdaj obsega 17 projektov. Je pa identifikacija konkretnih povezav še v zgodnji fazi analiziranja za boljše razumevanje trenutnega stanja. To teče preko portfeljskega pristopa, ki vključuje sistemsko perspektivo.
KPI10	Izgraditi globlji način systemskega razmišljanja v spektru deležnikov in skupnosti in tako naprej razvijati zmogljivosti in znanje o izvajanju systemskega inoviranja DS5 Povezava s ciljem Dvig usposobljenosti in opolnomočenje vseh deležnikov	# število usposabljanj (ali katerekoli druge vrste izgradnje zmogljivosti) in sodelujoči/vključeni deležniki (npr. vključeni v izvajanje ukrepov za dvig zmogljivosti)	Cilj je izvesti aktivnosti dviga zmogljivosti na 6 področjih v obdobju izvajanja projekta z okoli 20 udeležencev na vsakem od tovrstnih dogodkov in sicer vsaj iz 4 različnih institucij v Sloveniji.	23 dogodkov za izgradnjo zmogljivosti na katerih je sodelovalo 138 deležnikov (povprečno 20/dogodek). Trije dogodki so se osredotočali na vključevanje krožnosti v javne razpise, v povprečju se jih je udeležilo 15 udeležencev (MOPE, MGTŠ, SPS). Splošna gradnja zmogljivosti: organizirali smo tri delavnice v okviru delovnega sklopa laboratorij politik. Sodelovalo je 26 udeležencev z več ministrstev (MJU, MOPE, MZVI). Pet srečanj s področja systemskega inoviranja v izobraževanju je pritegnilo 20 posameznikov iz različnih izobraževalnih institucij, poleg MOPE in MVI. Poleg tega sta bili organizirani dve srečanji na katerih so bile predstavljene osnove portfeljskega pristopa za MVZI (na vsakem 7 udeležencev). Gradnja zmogljivosti na področju kmetijstva: za to področje je bila ključna delavnica, ki je bila namenjena vzpostavitvi modela upravljanja v kmetijskem sistemu, ki se je udeležilo 20 oseb (30. maj 2024) iz različnih ministrstev in drugih deležnikov. Poleg tega je bila februarja organizirana spletna delavnica na kateri so bile predstavljene splošne značilnosti upravljanja portfelja (skupaj za deležnike s področja prehranskega sistema in gradenj). Na njej je sodelovalo 18 udeležencev iz različnih organizacij. Na teh delavnicah so udeleženci pridobili vpogled v upravljanje portfelja s poudarkom na inovacijah v agroživilskem sektorju. Gradnja zmogljivosti na področju grajenega okolja: za to področje ta bili v delovnem sklopu laboratorija politik organizirani dve delavnici, obe sta bili namenjeni opredelitvi izziva. Prva je bila 17. februarja 2023 (spletno, sledila so delovna srečanja), druga pa 30. marca 2023. Na Slednji je bilo 22 udeležencev iz 12 organizacij. Osredotočale so se na izziv povezan s krožno gradnjo. Poleg tega, sta bila maja 2024 organizirana dva sestanka na temo upravljanja portfelja za grajeno okolje. Na prvem srečanju je bilo skupaj 9 predstavnikov 6 strokovnih institucij, vključno ZRMK, ZAG in InnoRenew in na drugem 17 predstavnikov iz 9 ministrstev. Kot omenjeno pri portfelju za prehranski sistem, je bila februarja organizirana spletna delavnica na kateri so bile predstavljene splošne značilnosti upravljanja portfelja

				(skupaj za deležnike s področja prehranskega sistema in gradenj). Na njej je sodelovalo 18 udeležencev iz različnih organizacij. Gradnja zmogljivosti na področju moderiranja in zbiranja uvidov: za predstavnike MVZI in CMEPIUS sta bili 21. in 22. avgusta organizirani dve dvourni delavnici. Cilj je bil seznaniti udeležence z razumevanjem in praktičnimi orodji za moderiranje in zbiranje uvidov participatornih pogovorov v želji, da pridobljeno znanje uporabijo pri organizaciji posveta, ki je bil namenjen razmišljanju o trenutnem programu Erasmus+ in kako bi lahko izboljšali prihodnji program. Udeležilo se ga je 7 oseb. Gradnja zmogljivosti za sistemsko inoviranje v javnem sektorju: Organizirani sta bili dve strokovni predstavitvi, ki sta bili namenjeni vodstvenemu kadru v javni upravi. Namen je bil, da se udeleženci seznanijo s sistemskimi inovacijami na splošno in kako jih je mogoče uporabiti v praksi pri pripravi politik v okviru projekta. Predstavitvi sta bili 27. Novembra, udeležilo se jih je 18 posameznikov iz 7 institucij (MJU, MOPE, MNVP, MZ, MZI, MVZI, MKRR). Prototipiranje krožnih razpisov: Tri delavnice so bile organizirane v Ljubljani in Mariboru med 9. in 11. decembrom. Udeležilo se jih je 14 oseb iz šestih institucij (MDP, MGTS, MVZI, MOPE, SPIRIT in SPS).
KPI11	Učinkovito komuniciranje projekta in vzpostavljanje stikov z lokalnimi in mednarodnimi skupnostmi DS6	# zgodb objavljenih v nacionalnih in mednarodnih medijih	Ta kazalnik nima specifične ciljne vrednosti, ker ne predstavlja le količine, temveč tudi kakovosti in dosega zgodb	V DEL15.1 Annual progress brief Communication 2023.pdf je pregled vseh komunikacijskih aktivnosti do konca leta 2023, vključno s pregledom pokritosti poročanja v medijih, prav tako tudi članki, ki so jih napisali v C-KIC in jih tudi objavili. Z namenom nadaljnega deljenja znanja, je bila strokovna predstavitev o sistemskem inoviranju posneta. Povezava je dostopna na MJU spletni strani projekta, pa tudi neposredno na povezavi https://videolectures.net/events/climateKic2024
KPI12	Doseči strateške cilje in omogočiti učinkovito izvajanje programa, uskladiti interese in odprava ovir za sodelovanje DS7	Pregled rezultatov izvajanja projekta v okviru skupine za vodenje projekta in povratna informacija CKIC glede doseganja letnih rezultatov	Ta kazalnik odraža vpluivanje skupine za vodenje projekta v spremljanje doseganje rezultatov Okvira za spremljanje, vrednotenje in učenje. Kazalnik bo dosežen, če bodo enkrat letno rezultate pregledali v skupini za vodenje projekta.	V trenutku poročanja še ni smo izvedli letnega preglednega sestanka. Namesto tega smo v času izvajanja te faze projekta izvedli 4 t.i. post implementacijske preglede (po četrletjih). Poleg tega smo organizirali pregledni sestanek med predstavniki EIT CKIC, MOPE in MJU (7 – 8. november 2023) na kateri smo govorili o izvajanju projekta. EIT CKIC tudi redno poroča o izvajanju projektnih aktivnosti, ki jih po relevantnih področjih pregledajo člani_ce skupine za upravljanje. Organiziranih je bilo 8 t.i. post implementacijskih pregledov. Poleg tega je bilo 21. oktobra organizirano tudi pregledno srečanje med MOPE, MJU in CKIC z namenom, da se uskladi vsebina aktivnosti prenovljenega programa za 2. fazo izvajanja projekta o katerih je tekla razprava poleti 2024, 23. decembra 2024 je bil tudi izveden pregled porabe sredstev med MOPE in C-KIC. 26. novembra je bilo več sestankov na visoki ravni med predstavniki MOPE, MJU in C-KIC na katerem so si udeleženci izmenjali poglede na napredek pri dosedanjem izvajanju projekta in razmisleke, na kaj bi se lahko osredotočali v zadnjem letu izvajanja projekta. Redna poročanje glede novosti in pregleda programa so predstavljena na sestankih delovne skupine za usmerjanje CSP-KG, kjer teče razprava o ključnih rezultatih, izzivih in sprememba. Tam imajo svoje predstavnike vse ključne institucije skupine za upravljanje. Novi delovni načrt za izvajanje 2. faze bil dokončan in 25. oktobra 2024 posredovan skupini za upravljanje. MOPE je pripravil aneks za formalizacijo novega delovnega načrta in podaljšanje

				izvajanja projekta do decembra 2025, ki sta ga obe strani decembra 2024 pravno konsolidirali. Upravne in pravne tehnične podrobnosti zaključka postopka bodo potekale januarja 2025. Poleg tega CKIC četrtletno redno predloži podrobna poročila o napredku izvajanja vsebine programa in finančna poročila. Ta poročila pregledajo po potrebi pregledajo tudi člani skupine za upravljanje.
--	--	--	--	--